

Brussel, 15 januari 2020
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Speciaal Comité Landbouw/de Raad
nr. Comdoc.:	15051/19 + ADD 1
Betreft:	De Europese Green Deal - landbouwaspecten - Gedachtewisseling

1. Om tijdens de zitting van de Raad (Landbouw en Visserij) op 27 januari 2020 de besprekingen tussen de ministers over het bovengenoemde onderwerp te helpen structureren, gaat hierbij voor de delegaties een nota van het voorzitterschap met vragen.
2. Het Speciaal Comité Landbouw wordt verzocht nota te nemen van het document van het voorzitterschap en het aan de Raad voor te leggen voor de gedachtewisseling.

De Europese Green Deal - landbouwaspecten**Nota van het voorzitterschap**

1. De Europese Raad van december 2019 heeft de doelstelling bekrachtigd om in 2050 een klimaatneutrale EU te bereiken, conform de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. Eén lidstaat kon zich in dit stadium niet verbinden tot de implementatie van deze doelstelling, en de Europese Raad zal hierop in juni 2020 terugkomen.
2. Tijdens de bespreking van het voortgangsverslag van het voorzitterschap over het toekomstig gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) in de Raad Landbouw en Visserij van december 2019, hebben vele ministers uitdrukkelijk de Europese Green Deal vermeld, ook in de context van een adequate financiering van het toekomstige GLB. In de Raad Landbouw en Visserij van april, juli en november 2019 is over de milieu- en klimaatgerelateerde aspecten van het GLB na 2020 gedebatteerd¹.
3. De mededeling van de Commissie van 28 november 2018 met als titel "Een schone planeet voor iedereen - Een Europese strategische langetermijnvisie voor een bloeiende, moderne, concurrerende en klimaatneutrale economie", bevat een visie over hoe klimaatneutraliteit in 2050 kan worden bereikt. In de Raad Landbouw en Visserij van mei 2019 is over de landbouwaspecten van deze mededeling van gedachten gewisseld². Tijdens de informele bijeenkomst van de Raad Landbouw en Visserij in september 2019 hebben de ministers gesproken over de bijdrage van de landbouw aan de klimaatdoelstellingen voor 2050, op basis van de nota van het voorzitterschap met als titel: "De nieuwe rol van landbouwers in klimaatactie - duurzame landbouw bevorderen door middel van koolstofvastlegging in de bodem".

¹ Doc. 8359/19, 10622/19 en 14051/19.

² Doc. 7672/19 REV 2 en wk 6127/2019.

4. De Commissie heeft op 11 december 2019 haar mededeling getiteld "De Europese Green Deal"³ bekendgemaakt, met daarin een nieuwe groeistrategie die erop gericht is de EU om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne, grondstoffen-efficiënte en concurrerende klimaatneutrale economie. De voorstellen omvatten een brede waaier van acties op verscheidene van de hieronder genoemde beleidsgebieden met een indicatief tijdschema voor alle maatregelen, die onderling nauw verbonden zijn en een holistische aanpak vereisen.
- Klimaatambitie
 - Schone, betaalbare en continue energie
 - Industriële strategie voor een schone en circulaire economie
 - Duurzame en slimme mobiliteit
 - Vergroening van het GLB/"van boer tot bord"-strategie
 - Behouden en beschermen van biodiversiteit
 - Streven om vervuiling tot nul terug te brengen in een gifvrij milieu
 - Duurzaamheid integreren in alle beleidsmaatregelen van de EU
 - De EU als wereldleider
 - Samenwerken – een Europees klimaatpact.
5. In de mededeling wordt benadrukt dat alle acties en beleidsmaatregelen van de EU moeten bijdragen tot de doelstellingen van de Europese Green Deal en dat intensieve coördinatie nodig zal zijn om de beschikbare synergieën over alle beleidsterreinen heen te benutten. Volgens de mededeling moet voor de uitvoering van de Europese Green Deal het beleid inzake schone energievoorziening opnieuw worden bekeken voor het geheel van de economie, het bedrijfsleven, productie en consumptie, grootschalige infrastructuur, transport, voedsel en landbouw, bouw, belastingen en sociale uitkeringen.
6. In het hoofdstuk "van boer tot bord" van de mededeling wordt onderstreept dat de Europese landbouwers een sleutelrol spelen bij het beheer van de transitie. De "van boer tot bord"-strategie moet hun inspanningen om de klimaatverandering aan te pakken, het milieu te beschermen en de biodiversiteit in stand te houden, kracht bijzetten. Het GLB moet een van de belangrijke instrumenten blijven om deze inspanningen te ondersteunen en tegelijkertijd landbouwers en hun gezinnen een behoorlijke levensstandaard te garanderen. In de Commissievoorstellen voor het GLB voor de periode 2021-2027 is bepaald dat ten minste 40 % van de totale GLB-begroting moet bijdragen aan klimaatactie.

³ Doc. 15051/19 + ADD 1.

7. In de mededeling van de Commissie wordt benadrukt welke rol de nationale strategische plannen voor de landbouw vervullen in het kader van de Green Deal en de "van boer tot bord"-strategie: zij bevorderen het gebruik van duurzame praktijken, zoals precisielandbouw, biologische landbouw (met inbegrip van de noodzaak om het areaal biologische landbouw te vergroten), agro-ecologie, boslandbouw en strengere dierenwelzijnsnormen. Nog volgens de mededeling dienen maatregelen zoals ecoregelingen landbouwers te belonen voor betere milieu- en klimaatprestaties, bijvoorbeeld wanneer zij koolstof beheren en in de bodem opslaan, alternatieve gewasbeschermingsmiddelen gebruiken en het nutriëntenbeheer verbeteren om de waterkwaliteit te vergroten en de emissies te verminderen.
8. Doel van de "van boer tot bord"-strategie is bij te dragen tot het verwezenlijken van de circulaire economie en de milieueffecten van de voedselverwerkende industrie en de detailhandel te verminderen door middel van maatregelen op het gebied van vervoer, opslag, verpakking en voedselverspilling. Volgens de Commissie zal de "van boer tot bord"-strategie ook voorstellen bevatten om de positie van landbouwers in de waardeketen te verbeteren.
9. Volgens de routekaart voor de belangrijkste acties die bij de mededeling is gevoegd, zal de "van boer tot bord"-strategie in het voorjaar van 2020 worden bekendgemaakt en zal de bespreking van de ontwerpen van de nationale strategische plannen, onder verwijzing naar de ambities van de Europese Green Deal en de "van boer tot bord"-strategie, plaatsvinden in 2020-2021.
10. Naast de "van boer tot bord"-strategie staan in de mededeling diverse andere acties met aspecten die van belang zijn voor de landbouwsector zoals: de Europese klimaatwet (maart 2020), de nationale energie- en klimaatplannen (juni 2020), de hervorming van de afvalwetgeving in het kader van de circulaire economie (vanaf 2020), de evaluatie van duurzame alternatieve brandstoffen (vanaf 2020), de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 (maart 2020), de nieuwe EU-bosstrategie (2020), het actieplan om de vervuiling van lucht, water en bodem tot nul terug te brengen.(2021), en het mechanisme voor een rechtvaardige transitie (januari 2020).
11. Daarnaast is de Commissie van plan een langetermijnvisie voor plattelandsgebieden te ontwikkelen om hun kansen in de circulaire en de bio-economie te verbeteren.

12. Nu al is het GLB verschoven van een beleid waarin de focus alleen op voedselzekerheid en landbouwersinkomen lag naar een beleid met een bredere reeks doelstellingen, waaronder het op duurzame wijze verstrekken van gezond voedsel. De landbouw moet bijdragen aan de klimaatdoelstellingen van de EU voor 2050 en moet deel uitmaken van de oplossing. Tegelijkertijd mag de sleutelrol van de Europese landbouwers, namelijk zorgen voor voedselzekerheid, niet uit het oog worden verloren. Vandaar dat een evenwichtige aanpak nodig is.
13. De ministers zullen tijdens de zitting van de Raad Landbouw en Visserij op 27 januari 2020 worden verzocht de belangrijkste elementen van de mededeling in verband met de landbouw te bespreken, teneinde de volgende stappen aan te sturen. Ter structurering van het debat heeft het voorzitterschap de volgende drie vragen opgesteld.

Vragen voor de ministers

1. *In de Europese Green Deal staan voorstellen voor een reeks belangrijke beleidslijnen en maatregelen die moeten bijdragen tot de verwezenlijking van een klimaatneutraal EU in 2050. Biedt het toekomstige GLB een adequaat kader om deze ambitie waar te maken?*
 2. *Welke andere instrumenten kunnen er, naast het toekomstige GLB, op het gebied van de landbouw worden gebruikt om bij te dragen tot de ambities van de Europese Green Deal?*
 3. *Welke elementen van het maatregelenpakket vindt u van bijzonder belang voor verdere bespreking in de Raad Landbouw en Visserij?*
-